MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

DEPARTAMENT POLITYCZNO-EKONOMICZNY

WYDZIAŁ PRASOWY

Nr. 42

Warszawa dn. 13 stycznia 1928 r.

Przegląd Prasy Z.S.R.R. i emigracji rosyjskiej

TREŚĆ:

PRZEGLĄD PRASY ZSRR I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Nr. 42 Warszawa dn. 13 stycznia 28 r.

---

1. POLITYKA ZAGRANICZNA ZSRR I STOSUNEK DO ZAGADNIEŃ MIĘDZYNARODOWYCH.

SYTUACJA POLITYCZNA I GOSPODARCZA POLSKI

"KOMMUNIST" Nr. 299 pisze, że pobicie Nowaczyńskiego przypomina zwyczaje polityczne faszystowskich Włoch. Podczas jednakże, gdy napady faszystów włoskich zawsze były wykrywane, akty pobicia dokonane przez faszystów polskich nigdy nie wychodzą na światło dzienne. Dalej "Kommunist" cytuje dokładnie artykuł Nowaczyńskiego z "Warszawskiej Gazety Porannej", atakujący marszałka Piłsudskiego, podkreślając szczególnie ostre wyra-żenia.

"KOMMUNIST" Nr. 294 /Charków/ nawiązując do analizy sytuacji gospodarczej Polski umieszczonej w warszawskim "Naszym Przeglądzie" zaznacza, że przemysł niemiecki jest zainteresowany w tem, aby rozwój gospodarczy Polski szedł w kierunku produkcji agrarnej, w szczególności zaś produkcji kultur technicznych potrzebnych przemysłowi niemieckiemu. W ten sposób Polska przeistoczyłaby się na dodatek agrarny dla przemysłu niemieckiego. Zdaniem pisma polityka finansowa Banku Polskiego i ustawiczne odmawianie kredytów przemysłowym przedsiębiorstwom polskim tłumaczy się tem, że Bank Polski może udzielić kredytów z otrzymanych, jako pożyczkę, 15 miljonów dolarów, tylko za pozwoleniem doradcy amerykańskiego. Ten zaś reprezentując interesy kapitału amerykańskiego, zainteresowanego w jak najszybszym rozwoju przemysłu niemieckiego, w którym Ameryka ulokowała około 4 miljardów dolarów wpływa na politykę kredytową Banku Polskiego w kierunku nie udzielania kredytów przemysłowi polskiemu. Spowodowało to obniżenie kursu akcji polskich oraz zmusiło do sprzedaży znacznych pakietów tych akcji kapitalistom zagranicznym, przeważnie zaś niemieckim. Wobec powyższej sytuacji twierdzi pismo, że w chwili obecnej dla rozwoju przemysłu polskiego mają doniosłe znaczenie stosunki ekonomiczne i handlowe miedzy Polską a ZSRR. Przemysł polski może się rozwijać tylko zapewniwszy sobie rynek sowiecki. Pożyczka amerykańska ustabilizowała walutę polską; nie wystarcza to jednak aby zapewnić normalny rozwój gospodarczy. Najbliższy czas pokaże czy rząd polski pójdzie drogą podporządkowania rozwoju gospodarczego wpływom niemieckiego przemysłu i przeistoczenia Polski na kraj agrarny, czy też drogą normalnych stosunków ekonomicznych z ZSRR, które dałyby możność uratować przemysł polski od degradacji.

STALIN PRZECIWKO A. LEWICKIEMU /U.R.L./

"PROLETARSKA PRAWDA" Nr. 297 zaznacza, że rząd ukraińskiej republiki ludowej Andrzeja Lewickiego nawiązał bliższe stosunki z rządami różnych państw europejskich i pod wpływem angielskich i polskich imperjalistów przygotowuje napad na Ukrainę sowiecką.

2. USTRÓJ PAŃSTWOWY I ADMINISTRACYJNY.

WYBORY DO SOWIETÓW NA UKRAINIE

"POSIEDNIJA NOWOSTI" z dn. 8/I /Paryż, pismo demokratyczne pod redakcją p.Milukowa/ donosi, że C.K.W. sowietów USRR odroczył do marca r.b. wybory do sowietów miejskich i wiejskich na Ukrainie. Jako motyw odroczenia podano w rozporządzeniu konieczność zaznajomienia wyborców z pracą sowietów w poprzednim okresie.

3. ŻYCIE PARTYJNE.

ZESŁANIE P.TROCKIEGO

"SIEGODNIA" z dn. 11/I /Ryga, pismo demokratyczne/ donosi, że według pogłosek p.Trocki otrzymał w pierwszych dniach stycznia r.b. polecenie władz sowieckich opuszczenia Moskwy i udania się do Astrachania, gdzie będzie mógł zamieszkać swobodnie. Na tych samych warunkach p.Smiłga wydalony został na Syberję, zaś p.p. Zinowjewowi i Kamieniewowi, którzy zwrócili się z prośbą o uchylenie decyzji o wydaleniu z Moskwy w stosunku do nich, zaproponowano opracowanie i ogłoszenie broszury, skierowanej przeciwko p.Trockiemu. Na podstawie wiadomości, źródło których nie jest wskazane, podaje pismo, że ogólna liczba opozycjonistów, którzy będą deportowani na brzegu [illegible] wynosi 600 osób.

WIADOMOŚCI PRASY EMIGRACYJNEJ

"SIEGODNIA WIECZEROM" z dn. 11/I /Ryga, pismo demokrat notuje pogłoski o wydaleniu p.Zinowjewa na Kaukaz północny, p.Trockiego do Taszkientu. Według pogłosek nie jest to zes lecz wydalenie na okres 6-miesięczny.

"SIEGODNIA WIECZEROM" z dn. 11/I /Ryga, pismo demokratyczne/ notuje pogłoski o wydaleniu p.Zinowjewa na Kaukaz północny, zaś p.Trockiego do Taszkientu. Według pogłosek nie jest to zesłanie, lecz wydalenie na okres 6-miesięczny.

"SIEGODNIA" z dn. 12/I /Ryga, pismo demokratyczne/ omawia w artykule wstępnym "Przewrót pałacowy" w Moskwie i twierdzi, że przewrót rozwija się tak, jak się zawsze rozwijały przewroty tego rodzaju w Rosji. Dotychczas brak wiadomości urzędowych w tej sprawie, lecz pochodzenie pierwszej depeszy o zesłaniu opozycjonistów od korespondenta moskiewskiego "Berliner Tageblatt" p.Schefera, publicysty, który utrzymuje bliskie stosunki z sowieckiemi sferami kierowniczemi, nie pozostawia wątpliwości, iż istniejące pogłoski odpowiadają prawdzie. Pismo zwraca uwagę na to, iż depesza p.Schefera wysłana była z Moskwy dnia 5-go stycznia r.b., otrzymana zaś w Berlinie dn. 10-go b.m. i ogłoszona z adnotacją redakcji "Berliner Tageblatt" o tem opóźnieniu. Wydalenie przywódców opozycji jest, zdaniem pisma, oczywiście tym zesłaniem. Nie zmienia to sytuacji w Rosji, nie zmienia podstawy bolszewizmu, świadczy jedynie o całkowitym i ostatecznym rozkładzie w sowieckiej partji komunistycznej. Zbliża się chwila, kiedy zdrowe czynniki narodu rosyjskiego znajdą drogę na widownię życia politycznego i zrzucą jarzmo Stalina, które się niczem nie różni od jarzma Trockiego i Zinowjewa.

[illegible] dn. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] do [illegible] [illegible] jednica [illegible]
[illegible] w nowy [illegible] kolejności [illegible]
[illegible] w okresie.

[illegible]

[illegible] dn. [illegible]/VI [illegible] otrzymanych [illegible]
[illegible] wzdłuż sowieckich [illegible]
[illegible] gdzie [illegible]
[illegible]
[illegible] o [illegible]
[illegible] władze [illegible]
[illegible] że [illegible]
[illegible]

5. ŻYCIE GOSPODARCZE.

SEKWESTR FUNDUSZÓW SOWIECKIEJ MISJI HANDLOWEJ
"POSLEDNIJA NOWOSTI" z dn. 8/I /Paryż, pismo demokratyczne pod redakcją p.Milukowa/ donosi, że sąd handlowy departamentu Sekwany.w Paryżu obłożył aresztem fundusze sowieckiej misji handlowej we Francji oraz sowieckiego syndykatu naftowego w bankach francuskich na sumę 20 miljonów franków. Decyzja sądu zapadła wskutek skargi banku hiszpańskiego 'Arnus', który zawarł w sierpniu 1925 roku umowę z sowieckim syndykatem naftowym. Według tej umowy otrzymał bank ten prawo generalnej reprezentacji sowieckiego syndykatu naftowego w Hiszpanji. W końcu 1927 roku umowa została zerwana przez syndykat sowiecki bez podania powodów i prawa reprezentacji generalnej syndykatu zostały przekazane innej firmie hiszpańskiej. Bank obliczył swe straty w sumie 20 miljonów franków i zwrócił się do sądu paryskiego z prośbą o założenie sekwestru na fundusze instytucyj sowieckich w bankach paryskich na sumę powyższą do chwili rozstrzygnięcia skargi. Ze swej strony ogłosiła sowiecka misja handlowa w Paryżu wyjaśnienie, z którego wynika, że zerwanie umowy nastąpiło wskutek nadużyć ze strony banku 'Arnus'. Sowiecka misja handlowa wniosła sprzeciw przeciwko decyzji sądu o zasekwestrowaniu funduszów misji.

STAN ZAKUPÓW ZBOŻOWYCH W ZSRR
"SIEGODNIA" z dn. 11/I /Ryga, pismo demokratyczne/ czyni przegląd stanu zakupów zbożowych w ZSRR. Zakupy te czynione są przez komisarjat ludowy handlu i inne instytucje sowieckie i napotykają na poważne trudności. Na Ukrainie zakupiono w ciągu pierwszej połowy kampanji bieżącej o 459 tysięcy ton zboża mniej niż w roku ubiegłym. Niepowodzenie kampanji tłumaczone jest przez władze sowieckie brakiem fabrykatów przemysłowych na rynku. Wobec braku i drożyzny tych fabrykatów wstrzymują się rolnicy ze sprzedażą zboża. Wobec tego komisarjat ludowy handlu ZSRR uchwalił skierowanie transportów towarów bławatnych i metalowych przedewszystkiem do tych obwodów ZSRR, gdzie czynione są obecnie zakupy zboża. 'Centrosojuz' zwrócił się do komisarjatu ludowego handlu z prośbą o wysłanie 3 miljonów par obuwia do wymienionych okręgów. Sowiecki syndykat garbarski nie jest jednak w stanie podołać temu zamówieniu. Ze wszystkich stron państwa napływają skargi na brak towarów przemysłowych na rynku. Na Syberji powstają również trudności z powodu braku środków przewozowych.

IRYGACJA TURKIESTANU
"PRAWDA WOSTOKA" z dn. 18/12 /Taszkient/ donosi, że urząd budżetowy komisarjatu ludowego skarbu udzielił kredytów na cele irygacji Uzbekistanu. Ogólna wysokość tych kredytów wynosi 382 tysiące rubli, z których 270 tysięcy rubli wykorzystanych będzie na budowę Wierchnie-Zerawszańskiego ośrodka irygacyjnego.

10. NOTATKI I INFORMACJE.

OPERPUT ŻYJE
"WOZROŻDENJE" z dn. 9/I /Paryż, pismo o kierunku umiarkowano monarchistycznym pod redakcją p.p.Gukasowa, Siemionowa i Lwowa/ donosi, że znany prowokator Operput, którego nazwisko głośne było w roku 1927 i który zabity został według sowieckiego komunikatu urzędowego po nieudałym zamachu na gmach GPU w Moskwie, znajduje się obecnie w Szanghaju na czele 17-tu innych funkcjonarjuszów GPU.

NOMINACJA WOLINA
"POSLEDNIJA NOWOSTI" z dn. 8/I /Paryż, pismo demokratyczne pod redakcją p.Milukowa/ donosi, że Borys Wolin, były urzędnik ambasady ZSRR w Paryżu, odwołany z Paryża na żądanie rządu francuskiego, otrzymał nominację na stanowisko zastępcy naczelnika wydziału prasowego komisarjatu ludowego spraw zagranicznych.

SESJA C.K.W. SOWIETÓW RSFSR
"ZA SWOBODU" z dn. 11/I /Warszawa, pismo demokratyczne/ donosi, że dnia 20-go stycznia r.b. rozpoczną się w Moskwie obrady XIII sesji C.K.W. sowietów RSFSR. Podczas tej sesji wielkie przemówienia polityczne wygłoszone będą przez prezesa C.K.W. p.Kalinina, komisarza ludowego spraw zagranicznych p.Cziczerina oraz prezesa rewolucyjnej rady wojennej p.Woroszyłowa.

OBRADY C.K.W. BIAŁORUSKIEGO
IDIDEM donosi, że w Mińsku odbywają się obrady C.K.W. sowietów BSRR. W sesji tej bierze udział delegacja rewolucyjnej rady wojennej w osobach Budiennego i Jegorowa. Prasa sowiecka w Mińsku wykazuje zaniepokojenie z powodu akcji opozycyjnej na terenie wsi białoruskiej, wskazując na łączność, która istnieje pomiędzy tą akcją a propagandą kułaków.

OFICEROWIE ARMJI "BIAŁYCH" W WOJSKU SOWIECKIM
"POSLEDNIJA NOWOSTI" z dn. 5/I donosi, że dowódca wojsk okręgu moskiewskiego armji czerwonej ogłosił rozkaz dzienny, w którym zarządził zaniechanie specjalnej rejestracji byłych oficerów wojskowych przeciwsowieckich armji "białych", nakazując jednocześnie zaliczenie ich w skład oficerów rezerwy armji czerwonej.

POWODY REPRESJI PRZECIWKO OPOZYCJI
"RUL" z dn. 13/I /Berlin pismo demokratyczne/ informuje, że bezpośrednim powodem do represji przeciwko przywódcom opozycji w ZSRR były rozruchy w ośrodkach przemysłowych w okolicach Moskwy. Robotnicy zażądali skasowania zawartych przez sowieckie związki zawodowe umów zbiorowych i zawarcia nowych umów na bardziej korzystnych warunkach. Władze sowieckie dopatrzyły się w tych rozruchach wyników wpływów opozycyjnych i postanowiły zastosować represje przeciwko przywódcom opozycji.